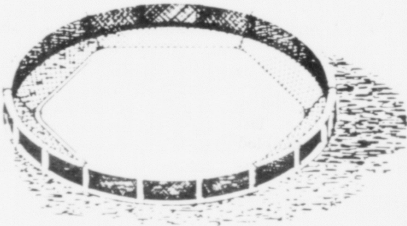

Marimær-hyljarnir

Marimær-aliskipanin, sum byrjað verður at framleiða í Noregi á vári 1986, er nýskapan, tá talan er um aliringar á sjónum. Sostatt eru hesir hyljar ein annar møguleiki, ið verður er at umhugsa, tá ein skal nýmótansgera sína verandi aliskipan, ella tá brótast skal burtur úr nýggjum. Tann fyrsta »prototypen« hevur ligið á sjónum á Oslo-leiðini í tvey ár, og teir boða frá góðum úrslitum.

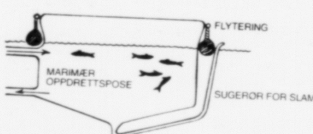
Byggimáti: Marimær-hylurin er í veruleikanum ein tættur post, sum sjógvur frá djúpari vatnløgum stóðugt verður pumpaður inn í. Aliposin er gjørdur burturúr lottum, men sera sterkum tilfari við hálari yvirflatu, sum litil gróður legst á. Pumpan, ið verður nýtt, er ein sokallað »Mamm-utpumpa«, sum nýtir sera litla orku. Umroknað til føroysk víðurskipti umleið 0,25 · 0,50 kr. fyri hvørt kilo av framleiddum fiski.

Avlopsvatnið verður leitt út aftur gjøgnum rør niðarlaga í hylinum. Botnurin hevur traktaskap og hetta ger, at tað er lætt at reinsa hylin fyri fòður-avlop og annað burturkast. Alt burturkast verður pumpað upp í rusktangar á landi. Sostatt verður eingin dálking, hvørki á sjógv ella landi. Við hesi skipan eru møguleikar fyri gjølligari umsjón og góðum eftirliti av sjúku og smittu.

Viðlíkahald: Vanliga verður í Noregi roknað við, at 16% av samlaðu arbeiðstíðini um árið, verður nýtt til nótaarbeiði, á teimum alibrúkunum vit kenna í dag. Hetta er bert neyðugt eina ferð um árið í miðal við hesum nýggja posaslagnum.

Umframt møguleikan at nýta tann ringin, sum Mariner hevur gjørt til endamálið, er møguligt at nýta teir flótringarnar, ið eru á staðnum, til endamálið.

Flyting av alifiski: Við hesi aliskipan slepst undan at glúpa og handfara fiskin, tá hann skal flytast úr einum hyl í annan. Hetta verður gjørt á tann hátt, at rørsamband verður sett imillum tann hylin, ið fiskurin skal úr, og tann hylin, fiskurin skal í. Alifiskurin svimur so sjálvur yvir við streyminum. Ein tilik flyting av alifiski tekur bert eina litla løtu.

Nýggj norsk aliskipan stór avbjóðing fyri alivinnuna í Føroyum

Beinir fyri dálkingini

Ein norsk aliskipan, ið fevnir um bæði aliring og posanót, pumpur og ávaringarútgerð, kann hava kollveltandi týdning fyri føroyska alivinnu.

Nýggja skipanin, sum enn bert er roynd á granskingarstigi, visir seg at vera sera væleydnað og verður nú av álvara farið undir at framleiða og selja hesa skipan til alarar í allari verðini — eisini í Føroyum.

Í hesum sambandi eru teir báðir norðmenninir, Ragnar Vadseth og Egil Øksby frá fyriteikuni MARENOR í Føroyum. Teir hava arbeitt við hesi aliskipanini í nøkur ár og er nú komið á mál.

Hóskvældið greiddu teir frá nýggju aliskipanini fyri innbøddum alarum.

Ragnar Vadseth, sum er upphavsmaðurin til hesa uppfinningina, sigur við Sosialin, at nýggja aliskipanin er serstakliga væl-egnað til føroysk víðurskipti, nú møguleikarnir fyri aling kring oyggjarnar eru rættiliga avmarkaðir í mun til stór lond.

Ragnar Vadseth sigur, at pumpuskipanin og sjálv posanótin í aliringin-

um minka ella heilt beina fyri allari dálking frá sjálvum alibrúkunum. Hetta heldur hann kann koma sera væl við á fleiri firdum í Føroyum, har menn bera ótta fyri teirri nógvu dálkingini frá alibrúkunum.

Aliskipanin er soleiðis hattað, at ein nýtist ikki hava nógv pláss undir sjálvum aliringinum. Pumpurnar gera, at vatn-útskiptingin er í lagi alla tíðina, og hetta ger so aftur, at møguleikar eru fyri at leggja slíkar aliskipanir /brúk nærri landi, har tað er grynri vatn. Hetta ger so, at føroyingar fáa fleiri møguleikar til at leggja alistøðina í mun til nú, har alistøðirnar bert verða lagdar á plássum við ávisum dýpi.

Eftirlitið í samband við nýggju aliskipanina er eisini av avgerandi týdningi. Við betri eftirliti verður møguleiki at skapa tað rætta umhvørvið fyri fiskin og harvið fáa tað besta burtur úr.

Uppá fyrispurning hvat nýggja aliskipanin kostar, sigur Ragnar Vadseth, at tað veldst um, hvar støðin skal vera og hvussu víður-

skiftini eru har á staðnum.

Hann kann tó siga so mikið sum, at hon fer at vera umleið 30% dýrari enn tilsvareandi alistøð við teimum vanligu ringunum, um vit taka eina alistøð uppá 16 ringar ella 8.000 m².

Aliskipanin, talan er um, er nýtilig til matframleiðslu bæði á sjónum og í feskum vatni, til smoltframleiðslu og til aling av nýggjum fiskasløgum so sum toska, rækjum o.l.

Ein annar fyrimunur við skipanini er møguleikin fyri at minka um lúsa-vandan, sum ikki minst í Føroyum gevur alarunum

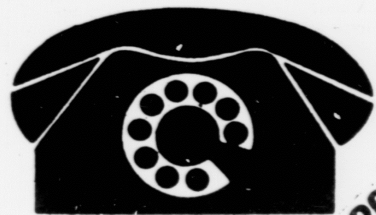
stórar trupulleikar.

So samanumtikið avgjørt ein avbjóðing fyri føroysku alivinnuna, bæði tann einstaka alaran og eisini fyri møguleikarnar hjá tí almenna at geva fleiri loyvi til aling eitt nú á firdum, har forboð er sett fyri at hava fleiri alistøðir júst av dálkingarvandanum.

Nú verður so spennandi at siggja, hvussu nýggja aliskipanin roynist í føroyskum sjógv. Tað skilst á norðmonnum, sum at føroyingar eru sera áhugaðir fyri nýggju skipanini.

jan

Tit ringja

Vit skriva

11820